

La segona meitat del segle XX s'ha caracteritzat pel gran impuls dels desenvolupaments tecnològics, en contrast amb el segle XIX i la primera meitat del segle XX, que és el gran període dels descobriments de la ciència moderna. La victòria fa uns quatre anys d'un ordinador, el Deep Blue, sobre el gran mestre campió mundial d'escacs aleshores, Gary Kasparov, va incitar interessants reflexions sobre la capacitat de pensar o d'operar de forma intel·ligent de les màquines. Però era aquell ordinador, pel simple fet de guanyar als escacs, una màquina intel·ligent quan ni tan sols va poder experimentar la satisfacció de la victòria davant del mal humor i de l'irritat capteniment del seu contrincant humà per la derrota?

Stanley Kubrick, ajudat per Arthur C. Clarke amb la seua clarividència i amb els importants mitjans que va poder utilitzar, ens proporcionà, a final dels anys seixanta, una imatge d'allò que hom espera d'una màquina dita intel·ligent, Hal 9000, l'imaginari ordinador de la nau Discover a *2001: una odissea de l'espai*, controla completament la vida i el moviment de la nau que porta els astronautes cap a Júpiter. Era un robot perfecte. Satisfecia les necessitats bàsiques dels seus viatgers i fins i tot dels seus amos: en rebre instruccions que contradiuen la seua pròpia naturalesa de màquina emmalalteix i de forma folia atempta contra allò que ha de preservar, la vida humana.

Utilitzar la intel·ligència

“Els avenços tecnològics ens indueixen a experimentar un miratge que, de forma preocupant, ens fa pensar que res és impossible. I, en canvi, amb aquest entorn tecnològic coexisteix, malauradament, un món amb profunds desequilibris i problemes socials.”

I ara Spielberg, havent recollit el projecte de Kubrick, ens ofereix una visió actualitzada de la intel·ligència artificial. Però creiem que els ordinadors poden en realitat funcionar de forma intel·ligent i volem que el futur es caracteritze per l'ús generalitzat de màquines “intel·ligents”? Sense entrar en aquesta discussió, que pot adquirir complicats matisos tècnics i fins i tot ètics, convé reflexionar també sobre la capacitat real dels avenços tecnològics en la configuració del nostre futur immediat. L'ús de màquines cada vegada més sofisticades ha permès augmentar la seguretat i la precisió de molts processos industrials i substituir tecnològicament treballs perillosos. També l'ús de les màquines ha conduït cap a l'adopció de decisions cada vegada més complexes, però són també decisions més intel·ligents? A mesura que la tecnologia és més sofisticada, més lluny ens trobem de la raó bàsica de les coses. Els avenços tecnològics ens indueixen a experimentar un miratge que, de forma preocupant, ens fa pensar que res és impossible. I en canvi, amb aquest entorn tecnològic coexisteix, malauradament, un món amb profunds desequilibris i problemes socials i del medi natural la solució dels quals recau encara en l'existència d'intel·ligència. Esperem que tots els avenços tecnològics ens ajudin a exercir-la!

Coordinació: Àlex Millan

Assessors editorials: Josep Enric Llebot

Col·laboradors: Esther Aleu, Amanda Gascó, Josep Enric Llebot

i Equip Cum Laude: Oriol Freixenet, Cristina Gaggioli, Eugènia Riera i Enric Violan